

N:o 7.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående anslag för bestridande af återstående kostnader för utgifvande af en handbok öfver statsverkets jämte därtill hörande fonders medelsförvaltning; gifven Stockholms slott den 3 december 1909.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härigenom föreslå Riksdagen att, utöfver det i 1907 års riksstat anvisade belopp till bestridande af kostnaden för utarbetande och utgifvande af andra delen af handboken öfver statsverkets jämte därtill hörande fonders medelsförvaltning, för sådant ändamål på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 3,655 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1910 disponera beloppet.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Carl Swartz.

Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 december 1909.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve TAUBE,
Statsråden: PETERSSON,
 HEDERSTIERNA,
 SWARTZ,
 grefve HAMILTON,
 grefve EHRENSVÄRD,
 MALM,
 LINDSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Swartz anförde vidare:
I skrifvelse den 10 maj 1899 anhöll Riksdagen, att Kungl. Maj:t täcktes låta ombesörja utgifvande af en handbok öfver gällande föreskrifter rörande de i rikshufvudboken uppförda anslag och fonder; och anvisade Riksdagen till bestridande af kostnaden härför under riksstatens sjunde hufvudtitel å extra stat för år 1900 ett anslag af 6,000 kronor.
Jämlikt nådigt bemyndigande den 26 maj 1899 uppdrog chefen för finansdepartementet åt riddarhussekreteraren och ombudsmannen vid riddarhuset John Magnus Stuart och förste revisorn hos statskontoret Fridolf Melcher Rystedt att gå i författning om utarbetande af ifrågasvarande handbok, hvarefter Kungl. Maj:t enligt nådigt beslut den

5 september 1902 förklarade, att handboken skulle genom bemälda personers försorg till trycket befordras i en upplaga af 2,000 exemplar.

Med skrifvelse den 15 maj 1905 öfverlämnade Stuart och Rystedt, till fullgörande af det dem lämnade uppdrag, första delen af handboken, hvilken del afhandlade rikshufvudboken och däri uppförda fonder.

Vid underdånig föredragning den 13 januari 1906 af frågan om reglerandet af utgifterna under riksstatens sjunde hufvudtitel för år 1907 anmälde föredragande departementschefen, att förenämnda för ifrågavarande ändamål af Riksdagen beviljade anslag dåmera öfverskridits. Enligt Kungl. Maj:ts nådiga beslut hade anvisats, dels den 26 maj 1899 till inlösen af vissa i Riksdagens förenämnda skrifvelse omförmälda anteckningar angående statsverkets medelsförvaltning 1,000 kronor äfvensom, mot redovisning i behörig ordning, till bestridande af kostnader, som den ifrågavarande utredningen kunde komma att föranleda, ytterligare 1,000 kronor, dels den 11 oktober 1901 till arfvoden åt handbokens utgifvare 2,000 kronor, dels den 22 september 1905 till bestridande af trycknings- och bindningskostnader 2,000 kronor. För gäldande af återstoden af sistnämnda kostnader hade därjämte statskontoret enligt nådigt beslut sistnämnda dag anbefallts förskjuta ett belopp af 644 kronor 56 öre. Enär emellertid vid afgifven redovisning öfver användningen af omförmälda den 26 maj 1899 för gäldande af kostnader för nu ifrågavarande utredning anvisade belopp af 1,000 kronor yppats en behållning af 377 kronor, utgjorde, anförde departementschefen vidare, det belopp, hvarmed utgifterna för utarbetandet och utgifvandet af den till trycket befordrade delen af handboken öfverskridit det af Riksdagen beviljade anslaget, 267 kronor 56 öre.

Första delen af handboken afhandlade, fortsatte departementschefen, rikshufvudboken och däri uppförda fonder. Någon redogörelse rörande de i rikshufvudboken uppförda anslag hade icke ansetts böra i handboken inflyta, enär en dylik redogörelse funnes intagen i de numera genom statskontorets, arméförvaltningens och marinförvaltningens försorg till trycket befordrade »liggare». Det syntes emellertid vara önskvärdt, att, på sätt ock utgifvarne af den ifrågavarande handboken enligt däri lämnadt meddelande föreslagit, handboken i en efterföljande andra del komme att omfatta jämväl ett sammandrag af gällande föreskrifter angående de allmänna verkens medelsförvaltning och räkenskaper. I den motion, som föranledt Riksdagens i förenämnda skrifvelse meddelade beslut, betonades äfven önskvärdheten däraf, att handboken komme att innehålla upplysningar beträffande hvarje ämbetsverk angående dess räkenskaper och förvaltning samt de föreskrifter,

på hvilka dess utgifter grundade sig; och hade tillika framhållits, att en dylik, öfverskådligt uppställd handbok skulle vara till synnerlig nytta särskildt för Riksdagens revisorer vid deras granskningsarbete.

Efter det departementschefen härefter för egen del framställt förslag till handbokens komplettering i sådant syfte, anförde han vidare, att kostnaden för utarbetande och utgifvande af en ytterligare del af handboken med nyss angifna innehåll torde kunna antagas komma att uppgå till närmare 6,000 kronor. Därest utgifvandet af ifrågavarande del komme till stånd, syntes därför, med inberäkning af det belopp af 267 kronor 56 öre, hvarmed, enligt hvad förut nämnts, kostnaden för utgifvande af första delen af handboken öfverstigit det af Riksdagen för ändamålet anvisade anslag, 6,000 kronor, den kostnad, som för det hela ytterligare skulle erfordras, kunna beräknas till 6,000 kronor.

Med bifall till Kungl. Maj:ts i anslutning härtill gjorda framställning beslöt 1906 års Riksdag att till bestridande af återstående kostnaden för utgifvandet af första delen af en handbok öfver statsverkets jämte därtill hörande fonders medelsförvaltning samt för utarbetande och utgifvande af en andra del af handboken, innefattande ett sammandrag af gällande föreskrifter angående de allmänna verkens medelsförvaltning och räkenskaper, på extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 6,000 kronor.

Sedan nämnda arbete, hvad angår andra delen af handboken, fullgjorts och samma del i april månad innevarande år bringats till trycket, har jag att inför Eders Kungl. Maj:t anmäla gjord framställning om ersättning för trycknings- och bindningskostnaderna samt godtgörelse till handbokens utgifvare, Stuart och Rystedt. Innan jag går att angifva innehållet i denna framställning, torde det tillåtas mig att något närmare redogöra för den hittillsvarande dispositionen af ifrågavarande anslag.

I sådant afseende får jag till en början erinra, hurusom Kungl. Maj:t vid anmälan den 8 juni 1906 af 1906 års Riksdags omförmälda beslut förklarar, att statskontoret skulle äga att af det därigenom anvisade anslag godtgöra sig det belopp af 644 kronor 56 öre, som statskontoret enligt nådigt beslut den 22 september 1905 förskjutit för bestridande af trycknings- och bindningskostnader för första delen af handboken. Tillika får jag meddela, att den behållning af 377 kronor, som enligt beräkningar, gjorda vid aflåtandet af statsverkspropositionen till 1906 års Riksdag, skulle hafva uppstått å det den 26 maj 1899 till bestridande af kostnader, som ifrågavarande utredning kunde komma att föranleda, anvisade belopp af 1,000 kronor, genom sedermera gjorda utbetalningar nedgått till 231 kronor 92 öre. Enligt i maj månad detta år utfärdadt

bevis har sagda belopp vid nämnda tid inlevererats till statskontoret. Med hänsyn till nu angifna förhållanden torde, för vinnande af öfver-skådlighet, i ett sammanhang böra redogöras för dispositionen af de för handbokens bägge delar anslagna medlen. Och får jag då — under erinran att Kungl. Maj:t enligt nådigt bref den 9 november 1906 anbefallt statskontoret att till Rystedt i afräkning å arfvodet för hans deltagande i utarbetandet af ifrågavarande handbok utbetala ett belopp af 1,000 kronor mot godtgörelse af det af Riksdagen å extra stat för år 1907 anvisade anslag — såsom hittills gjorda utgifter för arbetet upptaga:

till inlösen af vissa anteckningar angående statsverkets medelsförvaltning enligt nådigt bref den 26 maj 1899	kronor 1,000: —
till bestridande af kostnader, som den ifrågavarande utredningen kunde komma att föranleda, enligt samma nådiga bref	» 1,000: —
till arfvoden åt handbokens utgifvare enligt nådigt bref den 11 oktober 1901	» 2,000: —
till bestridande af trycknings- och bindningskostnader enligt nådigt bref den 22 september 1905	» 2,000: —
för gäldande af återstoden af sistnämnda kostnader enligt nådigt bref den 8 juni 1906	» 644: 56
till Rystedt i afräkning å arfvode för hans deltagande i utarbetandet af handboken enligt nådigt bref den 9 november 1906	» 1,000: —
Hittills gjorda utgifter hafva således uppgått till sammanlagdt	kronor 7,644: 56
Såsom inkomster äro att anteckna:	
anslaget å 1900 års stat	» 6,000: —
» » 1907 » »	» 6,000: —
återgående medel af expensanslaget	» 231: 92
	<hr/>
	Summa kronor 12,231: 92
Dragas härifrån utgifterna	» 7,644: 56
återstå till disposition	kronor 4,587: 36

Med skrifvelse den 8 juni 1909 hafva nu Stuart och Rystedt öfverlämnat en af K. L. Beckmans boktryckeri afgifven räkning å trycknings- och bindningskostnaderna för andra delen af handboken, hvilken räkning slutar å ett belopp af 4,993 kronor 18 öre; och hafva Stuart och Rystedt tillika hemställt om medels utanordnande för betalning af berörda räkning samt att hos Kungl. Maj:t måtte göras fram-

ställning därom, att skäligen arfvode för arbetet blefve dem själfva tillerkändt. Tillika har Rystedt anhållit om godtgörelse för särskilda kostnader, som han enligt vidfogade intyg fått vidkännas för arbetets utförande, nämligen dels ett belopp af 248 kronor 39 öre, som Rystedt under åtnjuten tjänstledighet för ifrågavarande arbetes utförande måst afstå till sin vikarie i statskontoret, dels ock ett belopp om 550 kronor, som Rystedt i egenskap af försäljningsman af stämpelpapper af liknande anledning måst afstå till vikarie under fem och en half månader.

Öfver ifrågavarande framställning har statskontoret den 27 juli 1909 afgifvit infordradt underdånigt utlåtande; och har statskontoret, under erinran att behållningen å ifrågavarande anslag uppginge till 4,587 kronor 36 öre, till en början framhållit, att, som den vid ansökningen fogade räkningen från K. L. Beckmans boktryckeri slutade å 4,993 kronor 18 öre, dess belopp öfversköte den å anslaget befintliga tillgången med 405 kronor 82 öre. För gäldande häraf äfvensom af det arfvode, som kunde finnas böra tillerkännas sökandena för utarbetandet af ifrågavarande handbok, borde alltså medel särskildt anvisas; och syntes det statskontoret, som om, då handboken tillkommit i anledning af Riksdagens i skrifvelse den 10 maj 1899 därom framställda begäran, hvad som för dessa ändamål erfordrades borde få af statskontoret förskjutas för att sedermera hos Riksdagen anmälas till ersättande. I fråga om beloppet af nämnda arfvode vore statskontoret, som saknade kännedom om fördelningen mellan sökandena af det utförda arbetet samt om den tid, detta för hvar och en af dem tagit i anspråk, icke i tillfälle att afgifva något förslag. Beträffande Rystedts begäran om ersättning för de tjänstgöringspenningar, han till följd af uppdraget nödgats afstå till sin vikarie i statskontoret, torde, fortsätter statskontoret, i öfverensstämmelse med hvad förut i åtskilliga dylika fall ägt rum, sådan ersättning böra honom beredas. Då befattningen såsom stämpelförsäljningsman icke vore förenad med något bestämdt arfvode, utan godtgjordes genom provision å försålda stämplor, torde däremot den af Rystedt till annan person utbetalda godtgörelse för tjänstgöring å stämpelförsäljningskontoret icke böra särskildt ersättas, hvar emot behörig hänsyn därtill syntes kunna tagas vid bestämmande af det Rystedt för uppdraget tillkommande arfvode.

För egen del tillåter jag mig till en början att erinra, hurusom redan anslaget till första delens utgifvande visade sig otillräckligt. När denna del förelåg färdig, hade hela det år 1899 beviljade anslaget åtgått; och till täckande af förefintlig brist togs, såsom Riksdagen jämväl åsyftat, i anspråk en del af 1907 års förevarande anslag.

Hvad angår andra delen af handboken må särskildt framhållas, att denna del under arbetets gång blifvit, både kvantitativt och kvalitativt sedt, vidlyftigare och mera omfattande än hvad utgifvarne från början tänkt sig. Ifrågavarande del omfattar sålunda omkring 650 sidor eller bortåt dubbla antalet sidor mot första delen. Under sådana förhållanden torde det vid närmare undersökning icke väcka någon förvåning, att det belopp, som återstod disponibelt till gäldande af kostnaderna för handbokens andra del, vid arbetets avslutande befinnes icke så litet understiga samma kostnader.

Såsom den lämnade utredningen visar, återstår för närvarande odisponerad af ifrågavarande anslag ett belopp om 4,587 kronor 36 öre. Detta belopp förslår alltså icke ens fullt till täckande af trycknings- och bindningskostnaderna för andra delen, uppgående till 4,993 kronor 18 öre. Då dessa kostnader emellertid böra, så snart ske kan, gäldas, synes det mig lämpligt, att för sådant ändamål först och främst användes behållningen å nämnda anslag och att, i den mån behållningen därtill icke förslår, felande belopp eller 405 kronor 82 öre, på sätt statskontoret hemställt, förskjutes af tillgängliga medel för att därefter hos Riksdagen anmälas till ersättande genom anvisande af extra anslag å 1911 års riksstat.

Ett sådant tillvägagångssätt torde emellertid icke böra användas med afseende å öfriga kostnader för ifrågavarande arbete. Med hänsyn till det initiativ, Riksdagen i förevarande fråga tagit, och den ordning, däri kostnaderna för arbetet hittills beviljats, synes det mig nämligen, som om kostnaderna för det arbete vid handbokens utgifvande, som icke är af handtverksmässig natur, böra af Riksdagen omedelbarligen prövas och anvisas.

Med ett för ifrågavarande ändamål å 1911 års stat anvisadt anslag skulle sålunda bestridas skäliga ersättningsbelopp till Stuart och Rystedt äfvensom det belopp, som enligt hvad jag nyss ifrågasatt, skulle komma att af statskontoret förskjutas.

Såsom vid underdånig föredragning den 13 januari 1906 anmäldes, hafva Stuart och Rystedt redan år 1901 för handbokens första del i arfvoden uppburit 1,000 kronor hvardera.

För den del, hvarom nu är fråga, eller andra delen af handboken har någon ersättning icke utbetalats till Stuart men väl, såsom redan angifvits, till Rystedt i afräkning å blifvande arfvode ett belopp af 1,000 kronor.

För beräkning af de ersättningsbelopp, som böra till utgifvarne utgå för handbokens andra del, kan jag åberopa från dem inkomna promemorior i ämnet. Enligt den af Stuart aflämnade promemorian

hade han, omedelbart efter den första delens fullbordande under våren 1905, börjat förberedande arbeten för utarbetande af den senare delen, för hvars utgifvande dock först af 1906 års Riksdag beviljades anslag. Öfriga göromål, särskildt såsom sekreterare i statsutskottet och hos Riksdagens revisorer m. m., hade förorsakat, att Stuart under de år, han varit sysselsatt med handboksarbetet, i regeln icke kunnat intensivt ägna sig åt ifrågavarande arbete mera än omkring sex månader om året; och framhåller han, att, därest honom blefve för ifrågavarande arbete tillerkändt ett arfvode af 1,500 kronor, med hvilket han funne sig fullt nöjd, han i detta fall erhöle jämförelsevis mindre ersättning än den, han plägat erhålla för sitt arbete i Riksdagens tjänst.

Hvad därefter angår ersättningen till Rystedt har denne uppgifvit, att han under skilda, närmare angifna tider åren 1905—1909 varit för utarbetande af handbokens andra del sysselsatt i tillsammans ett år nio månader, efter sex timmar för arbetsdag räknadt.

Härtill kommer, att han, på sätt upplyst blifvit, gått i mistning af tjänstgöringspenningar å sin tjänst i statskontoret under tid, då han för ifrågavarande arbete åtnjutit tjänstledighet därstädes, med 248 kronor 39 öre, äfvensom måst utgifva vikariatsersättning till person, som under Rystedt medgifven ledighet såsom stämpelförsäljningsman förestått dennes försäljningsmannabefattning, med 550 kronor. Lika med statskontoret håller jag före, att sistnämnda omständighet bör tagas i betraktande vid utmätandet af ersättningen till Rystedt för själfva arbetet, men att förlusten i tjänstgöringspenningar bör honom direkt ersättas.

Med hänsyn till nu upplysta förhållanden angående arbetets omfattning, arbetstid m. m., synes det mig, som om en skälig ersättning för utgifvandet af handbokens andra del skulle Stuart och Rystedt beredas, om dem tillerkändes i arfvode, Stuart 1,500 kronor samt Rystedt 2,500 jämte godtgörelse för mistade tjänstgöringspenningar med 248 kronor 39 öre.

Sedan, hvad angår Rystedt, afdrag skett för det till honom i afräkning å arfvodet redan utbetalade beloppet om 1,000 kronor, skulle enligt de af mig nu gjorda beräkningar och förslag hos Riksdagen behöfva äskas medel till gäldande af följande belopp, nämligen:

till ersättande af medel, som förskjutits till betalning af trycknings- och bindningskostnader med afseende å andra delen	
af handboken	kronor 405: 82
till ersättning åt Stuart för hans arbete med utgifvandet	
af sagda del	„ 1,500: —

Transport kronor 1,905: 82

	Transport kronor	1,905: 82
till slutlig ersättning åt Rystedt för hans arbete med utgifvandet af samma del	„	1,500: —
till ersättning åt den senare för mistade tjänstgöringspenningar	„	248: 39
	Summa kronor	3,654: 21

eller i jämnadt tal 3,655 kronor.

På grund af hvad sålunda anförts och under framhållande, att samtliga kostnader för ifrågavarande, redan våren innevarande år avslutade arbete naturligen böra, så snart ske kan, gäldas, hemställer jag i underdånighet, att Eders Kungl. Maj:t täcktes

dels anbefalla statskontoret, att, för bestridande af de i den af K. L. Beckmans boktryckeri afgifna räkningen upptagna kostnader om sammanlagdt 4,993 kronor 18 öre, till vederbörande utbetala ej mindre af förenämnda, å 1907 års riksstat anvisade extra anslag ett belopp af 4,587 kronor 36 öre än äfven förskottsvis af under händer varande medel återstående beloppet 405 kronor 82 öre,

dels ock i nådig proposition föreslå Riksdagen att, utöfver det i 1907 års riksstat anvisade belopp till bestridande af kostnaden för utarbetande och utgifvande af andra delen af handboken öfver statsverkets jämte därtill hörande fonders medelsförvaltning, för sådant ändamål på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 3,655 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1910 disponera beloppet.

Hvad departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen gilla och bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bil. litt. vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Arvid Nordlindh.